

Andrzej Borkowski
(UPH, Siedlce)

Posłowie

Ziarnem Polski być jeden prosty człowiek może
Jak w ziarnku żyta – żyje całe przyszłe zboże
(Juliusz Słowacki)

Tom monograficzny *Życie literackie i kulturalne Siedlec. Tradycja i współczesność* niewątpliwie pokazuje duży i ważny obszar dawnej i obecnej aktywności kulturowej siedlczan. To efekt nie tylko konferencji naukowej, ale też – jak czytamy we wstępie *Od Redakcji – wzbogacona tekstami całość*, „[...] które w istotny sposób wyostrzyły obraz miejscowej kultury i literatury” (s. 7).

Główny ciężar organizacyjny wzięła na siebie studentka, ówczesna Prezes Koła Naukowego Polonistów – Klaudia Jastrzębska [-Gmitrzak], dwukrotna stypendystka Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a dziś absolwentka filologii polskiej naszego Uniwersytetu. Od strony koncepcyjnej wsparła ją redakcja „Siedleckiego Nieregularnika Literackiego” (Artur Ziótek, Grzegorz Przepiórka, Agnieszka Goławska, Justyna A. Kopec, Andrzej Borkowski) oraz pracownicy naukowcy Instytutu Filologii Polskiej i Lingwistyki Stosowanej UPH, którzy aktywnie włączyli się do merytorycznego przygotowania sesji. Pomysł poparł również ówczesny Dyrektor Instytutu prof. dr hab. Antoni Czyż, który otworzył obrady¹.

Przygotowanie spotkania tak rozległego tematycznie nie było zadaniem łatwym, zwłaszcza, że miejscowe środowisko wydało wiele indywidualności twórczych. W zamyśle organizatorów sesja miała połączyć referaty ściśle naukowe z wystąpieniami o charakterze głównie informacyjnym lub wspomnieniowym. Udało się zebrać duży, reprezentatywny zespół badaczy, animatorów kultury i jej współtwórców. Seminarium zaowocowało żywą dyskusją na temat literatury i kultury Siedlec. Wykazało też celowość permanentnego namy-

¹ Por. też sprawozdanie z konferencji: „Siedlecki Nieregularnik Literacki” 2008, nr 4 (12), s. 11.

słu, refleksji krytycznej nad kulturą i twórczością mieszkańców miasta.

Sesja wyznaczyła pewne obszary badawcze, którym należy poświęcić uwagę w najbliższej przyszłości. Po pierwsze, są to dalsze badania nad historią miasta i regionu². Owszem, dysponujemy wiedzą ogólną z zakresu dziejów Siedlec i okolic, niektóre aspekty zyskały również rozpoznania szczegółowe, jak też opracowania monograficzne, ale nadal są tu luki i przemilczenia, które powinny być systematycznie uzupełniane.

Po drugie, szczególną uwagę należy poświęcić siedleckim instytucjom kulturalnym, nauce w mieście (już uniwersyteckim), szkolnictwu i oświacie³, także stowarzyszeniom⁴, ich historii, programowi i działalności, a nawet organizacjom sportowym⁵. Oczywiście, jest to obszar, który zyskał już częściowo opracowania historyczne, jednak przeważnie dokumentalne, owszem cenne, ale mało innowacyjne metodologicznie. Warto przyjrzeć się tej przestrzeni w perspektywie socjologii kultury czy historii mentalności.

Po trzecie, warto badać media regionalne i siedleckie, zwłaszcza pod kątem dyskusji o kulturze, prezentacji środowisk twórczych, informacji kulturalnej, publicystyki i krytyki, w końcu tego, co promują, jaką literaturę, muzykę *etc.* W niedługiej perspektywie czasowej IFPiLS UPH zamierza zorganizować seminarium na temat mediów regionalnych, ich misji, zadań i perspektyw.

² Z nowszych badań na ten temat por. m.in. prace zawarte w tomie zbiorowym: *V wieków dziejów Siedlec*. Red. Dariusz Grzegorzczuk i Piotr Matusak. Siedlce 2011. Por. też Arkadiusz Kołodziejczyk: *Pięć wieków dziejów Siedlec w historiografii. Stan i potrzeby badawcze*. Siedlce 2010.

³ Por. m.in. Bogdan Zióntek: *W cieniu Staszica. 100 lat najstarszej szkoły zawodowej w Siedlcach*. Warszawa 2003; Leszek Koper: *75 lat I Liceum Ogólnokształcącego w Siedlcach 1923-1998*. Siedlce 1998; Janusz Wilczyński: *Żółkiewszczacy. Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Stanisława Żółkiewskiego w Siedlcach 1918-2001*. Siedlce [2001]; Aniela Zawadzka: *Szkoła siedlecka w okresie okupacji hitlerowskiej 1939-1944*. Warszawa 1986; Jolanta Polkiewicz: *Szkolnictwo siedleckie w okresie międzywojennym*. Lublin 2007; Florentyna Rzemieniuk: *Dzieje Szkoły Rzemieślniczej w Siedlcach w latach 1903-1924*. Siedlce 1981; Jerzy Strychalski: *Zespół Szkół Zawodowych nr 1 w Siedlcach. Historia i współczesność*. Siedlce 1995; Artur Zióntek: *Siedleckie szkoły średnie w świetle własnych publikacji*. „Doradca. Biuletyn Oświatowy” 2003, nr 3 (40).

⁴ Zob. np. Grażyna Korneć: *Siedleckie Towarzystwo Naukowe 1993-2008*. Red. Tadeusz Boruta, Dariusz Grzegorzczuk, Artur Zióntek. Siedlce 2008.

⁵ Por. Sławomir Kindziuk: *90 lat futbolu w Siedlcach. Sezon po sezonie*. Siedlce 2011.

W końcu – *last but not least* – ważnym wyzwaniem dla środowiska polonistycznego w Siedlcach są badania literatury regionalnej, życia literackiego, w tym grup literackich. Jest to obszar już częściowo rozpoznany, jednak wciąż brakuje nie tylko poważnych prac analitycznych i interpretacyjnych, ale też ujęcia syntetycznego, pokazującego skalę zjawiska pisarstwa siedlczan, sylwetki i twórczość poszczególnych pisarzy, a także ich sukcesy⁶.

⁶ Z najnowszych prac, podejmujących problemy literatury regionalnej, por. m.in. Artur Ziótek: *Siedleckie miniatury. Eseje o literaturze i kulturze*. Siedlce 2009; Andrzej Borkowski: *Pejzaż współczesny z barokiem w tle. Szkice o literaturze i kulturze*. Siedlce 2012.